

Τὸ μεσν. οὐσ. ἁγιοζούμιν = εὐτελής τις τροφή τῶν
οναχῶν. Πβ. Πρόδρομ. 3,290 (ἔκδ. Hesselring - Pernot)
ἡμεῖς δὲ νῦν ἐσθίομεν καθόλου τὸ ἁγιοζούμιν».

1) Ζωμὸς πολυσπορίων, ἥτοι δημητριακῶν καρπῶν,
σίτου, ἀραβοσίτου, φακῆς, κουκκιῶν κττ., ὁμοῦ βρα-
ζομένων, ὅστις ἐν ἀγγεῖῳ κομιζόμενος πρὸ τῆς ὥραιας
κύλης τῆς ἐκκλησίας εὐλογεῖται ὑπὸ τοῦ ἱερέως Στερελλ.
Αμφ.) 2) Εἰρων. ζωμὸς χόρτων. Κεφαλλ. 3) Εἰρων.
ἀρμακον Πελοπν. (Ὀλυμπ.): *Τί πίνεις αὐτοῦ; — Πίνω καὶ*
ἁγιοζούμια. 4) Φαγητὸν παρασκευαζόμενον ἐκ λαχά-
ων καὶ τρωγόμενον πρὸ τῶν ἄλλων μὴ νηστησίμων
φαγητῶν τὴν ἐσπέραν τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς. Πρὶν
ἀγῶν ἀπαγγέλλουν τὸ ἐπόμενον φαιδρὸν ἄσμ.

Ἁγιοζούμι, | τυροζούμι, | ὅποιος φάη | δὲ γελάει,
ψύλλος δὲ θὰ | τὸν δαγκάσῃ

Ἁρκαδ.

ἁγιοζώνναρο τό, ἀμάρτ. ἁγιοζώνναρον Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἁγίος καὶ τοῦ οὐσ. ζωνάρι.

Ἡ ἀγία ζώνη τοῦ Χριστοῦ: Ἄσμ.

Πήραν τ' ἁγιοστεφανου κι βάλαν ἀγαθέριον,
πῆραν κι τ' ἁγιοζώνναρου κι βάλαν λυγαρέριον

(ἐξ ἄσμ. λεγομένου «τοῦ Χριστοῦ τὸ καταλόγι» καὶ ψαλ-
λομένου ὑπὸ χοροῦ παρθένων πρὸ τοῦ Ἐπιταφίου τὴν
Μεγάλην Παρασκευήν).

ἁγιοθύριδο τό, Κρήτ. ἁγιοθύριδο Πελοπν. (Λα-
κων.) ἁγιοθέριδο Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἁγίος καὶ τοῦ οὐσ. θυρίδι.

1) Μικρὸν παράθυρον τοῦ ἱεροῦ βήματος τῆς ἐκκλη-
σίας Κρήτ. 2) Ἡ ἄνωθεν τῆς εἰσόδου τοῦ ναοῦ τυφλή
θυρὴ ἔχουσα τὸ ἀνωτέρω μέρος συνήθως τοξοειδές, ἐν
τῇ ὁποίᾳ ὑπάρχει ζωγραφισμένη ἐπὶ τοῦ κονιάματος ἢ
εἰκὼν τοῦ ἁγίου, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου τιμᾶται ὁ ναὸς
Πελοπν. (Λακων.)

ἁγιοι-Σαράντα οἱ, Ἀθῆν. κ. ἀ. ἁγιοι-Σαράντα
Κύπρ. ἁγιοι-Σαράντα Παξ. κ. ἀ. ἁγιοι-Σαράντες Ζάκ.
ἁγιοι-Σαράντι Θράκ. (Ἀδριανούπ.) ἁγιοι-Σαράντους ὁ, Θεσσ.

Ἐκ παραθέσεως τοῦ οὐσ. ἁγίος καὶ τοῦ ἀριθμ.
σαράντα. Ὁ ἐνικ. ἀριθμ. ἁγιοι-Σαράντους ἐπλάσθη κατὰ
τὰ ἄλλα ἁγίων ὀνόματα ἁγιο-Βασίλεις, ἁγιο-Γεώργιος,
ἁγιο-Νικόλαος κτλ. Τὸ ἁγιοι-Σαράντι ἐκ τοῦ ἀμάρτ.
μεταπεπλασμένου ἁγιοι-Σαράντοι.

Οἱ ἁγιοι Τεσσαράκοντα μάρτυρες, τῶν ὁποίων ἡ ἐορτὴ
τελεῖται τὴν 9ην τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἐνθ' ἄν.: Γνωμ.
Τῶν ἁγίων-Σαράντων σαράντα νὰ φάς, σαράντα νὰ πιῇς, σαράν-
τα νὰ δώσης γιὰ τὴν ψυχὴ σου (εἰς τὴν γένεσιν τοῦ γνωμ.
ἔδωσαν ἀφορμὴν ἔθιμα καὶ δοξασίαι προελθούσαι ἐκ τοῦ
συμβολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἁγίων, κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν
ὁποίων ἀρχαιότερον κατεσκεύαζον πίττας μὲ τεσσαρά-
κοντα φύλλα ζύμης ἢ τεσσαράκοντα κουταλίτας καὶ ἀφοῦ
ἔτρωγον καὶ ἔπινον καλῶς συγγενεῖς καὶ φίλοι, ἔκαμνον
τρεῖς στροφάς περὶ τὴν τράπεζαν χορεύοντες καὶ ᾄδοντες
τὸ ἐπόμενον ἄσμ. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 1,214) Ἀθῆν.
|| Ἄσμ.

Ἄς χορέψωμε κι ἄς εἶναι, | τῶν ἁγίων-Σαράντων εἶναι
Ἀθῆν. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. πολλαχ.

ἁγιοκάντηλο τό, Ἰων. (Σμύρν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἁγίος καὶ τοῦ οὐσ. καντήλι.

Ἡ ὑπὲρ τὴν ἀγίαν τράπεζαν διαρκῶς ἀνημμένη καν-
δήλα ἢ λεγόμενη ἀκοίμητος.

ἁγιοκέρι τό, ἁγιοκέρειν Πόντ. (Κερασ.) ἁγιοκέρει
σύνθηθ. ἁγιοκέρ' Θράκ. ἁγιοκέρ' Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ.
(Καταφύγ. Μελέν. κ. ἀ.) Σκόπ. κ. ἀ. ἁγιοκέρ' Λέσβ.
ἁγιοκέρ' Πόντ. (Τραπ. κ. ἀ.) ἁγιοκέρ' Σαμοθρ. Στερελλ.
(Αἰτωλ.) κ. ἀ. ἁγιοκέρ' Α.Ρουμेल. (Φιλιππούπ.) Πόντ. (Χαλδ.
κ. ἀ.) ἁγιοκέρ' Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἁγίος καὶ τοῦ οὐσ. κερι.

1) Ὁ καθαρὸς τῶν μελισσῶν κηρὸς καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ
πρὸς χρῆσιν ἐν τοῖς ναοῖς κατασκευαζόμενα κηρία
ἐνθ' ἄν.: Φρ. Σὰν ἁγιοκέρει ἔγινε (ἐπὶ τοῦ καταστάντος
ἐνεκα ἀσθενείας ὠχροῦ ὡς τὸ χρῶμα τοῦ κηροῦ καὶ
κατίσχνου ὡς τὸ λεπτὸν κηρίον) Πελοπν. (Ἀρκαδ. κ. ἀ.)
Σὰν ἁγιοκέρει ἔλειουσι (συνών. τῇ προηγουμένῃ). Μακεδ.
|| Ἄσμ.

Ἐσὺ κάπον θυμιάμαν, ἐγὼ ἄς καίγ' ἁγιοκέρει
Τραπ.

Χριστοῦγεννα, Χριστοῦγεννα, τώρα Χριστὸς γεννιῶται
'ς τὸ μέλι καὶ 'ς τὸ ἁγιοκέρ' καὶ 'ς τὸ ἁγιο θυμιάμα

Θράκ. 2) Τὸ φυτὸν χοῦα ἢ σαρκώδης (hoya ἢ ascle-
pias carnosa) τῆς τάξεως τῶν ἀσκληπιαδωδῶν (asclepia-
daceae) ἔχον ἄνθη κηρώδους ὄψεως (ΠΓεννάδ. 1037)
Θράκ. (Αἰν.) Συνών. κεράκι.

ἁγιοκλαδο τό, Κυκλ. (Θήρ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἁγίος καὶ τοῦ οὐσ. κλαδί. Ἡ λ. καὶ
παρὰ Σομ.

Ἡγιασμένος δι' ἐκκλησιαστικῆς εὐχῆς κλάδος φοίνι-
κος, ἐλαίας, βαΐου, κττ. διδόμενος ἐν τῷ ναῷ ὑπὸ τοῦ
ἱερέως εἰς τὸν Χριστιανὸν κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων.
Συνών. ἁγιοκλαία.

ἁγιοκλήμα τό, (I) Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἁγίος καὶ τοῦ οὐσ. κλήμα.

Κλήμα ἁγίων, ἡγιασμένον: Ἄσμ.

Νὰ διῶ τοῖς νεοῦς, νὰ διῶ τοῖς νεῖς, νὰ διῶ τὰ παλληκάρια,
νὰ διῶ καὶ τὸ ἁγιοκλήμα τὰ τί σταφύλι κάνει.

ἁγιοκλήμα τό, (II) κοιν. ἁγιοκλήμα Θεσσ. (Ὀλυμπ.)
ἁγιοκ-κλήμαν Χίος (Πυργ.)

Ἐκ τοῦ ἱστορικῶς ἀμάρτ. οὐσ. αἰγδοκλήμα κατὰ
παρετυμ. πρὸς τὸ ἐπιθ. ἁγίος. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,168
καὶ Κουμαν. (λ. αἰγδοκλήμα). Ἡ λ. καὶ παρὰ ΡΒelon
2,18.

1) Τὸ φυτὸν αἰγδοκλήμα τὸ κοινὸν (Ionicera caprifol-
ium) τῆς τάξεως τῶν αἰγδοκλήματωδῶν (caprifoliaceae)
κοιν. Συνών. ἁγιοκλήμα, ποντικῆ. Ἡ λ. καὶ ὡς
τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀγιοκλήματα Πελοπν. (Ἀρκαδ.)
Ἀγιοκλήμα καὶ Ἀγιοκλήμα Κίμωλ. 2) Αἰγδοκλήμα τὸ
Τυρρηνικὸν (Ionicera Etrusca) Εὐβ. (Κύμ.) Ἡπ. Θήρ.
Κέρκ. Μακεδ. (Καστορ.)

ἁγιοκόρωνο τό, Κυκλ. (Θήρ. Νάξ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἁγίος καὶ τοῦ οὐσ. κορώννα.

1) Ἰερὸν ἐγκόλπιον φερόμενον συνήθως ἐπὶ τοῦ στή-
θους ὡς περιάπτρον πρὸς ἀποτροπὴν παντὸς κακοῦ Κυκλ.

